

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Banî Numărul

Administrația strada Gărei No. 25

Abonamentul Lei 10 pe an

Cronica Săptămânei

— Alegerea pentru Camera de Comerțiu —

Duminica trecută, 19 Aprilie, a avut loc în sala Primăriei, sub prezidenția d-lui judecător Deladecima, alegerea celor 8 membrii reprezentanți ai județului Constanța în Camera de Comerțiu și Industrie a Dobrogei; restul până la 15 membri, din câți se compune această comeră, urmând a fi aleși de județul vecin, în ziua de 26 curent, pentru alcătuirea secțiunii de Tulcea, care nici o dată n'a luat parte până acum la lucrările Camerei.

La un sfat personal și indemn foarte bine venit al d-lui prefect, în presarea alegerii s'a întrunit în localul Camerei de Comerțiu peste 60 alegători frunțași din oraș, și după consfătuiri foarte serioase s'a hotărât de unanimitatea celor prezenți să fie o singură listă de candidați, aclamându-se d-nii *Irimia Er. Popa, Alexandru Cosma, Luca Oancea, Nicolae Hagi Chiriac, Nicu Cialicu, Ion Filip, Nazaret Torosian, Hagi Imail Osman și T. G. Dabo*, peste tot 9 inși, dintre alegătorii frunțași la Cameră, din cari urma să se retragă unul până a doua zi.

Cum d-l Nazaret Torosian vorbește prea puțin românește, d-sa s'a retras, imprimându-se buletinul de vot cu celelalte 8 nume, cari s'a și ales cu unanimitatea de 236 votanți din 700 alegători scriși pe listă.

Constatăm cu satisfacțiune că aleși sunt tot ce comerțul Constanței are mai potrivit, printe alegători, pentru alcătuirea acestei importante instituții. Uram aleșilor spor bun la lucru și røde bune pe largul câmp de activitate al comerțului și industriei dobrogene.

Asupra unui raport de mare importanță pentru viitorul orașului și foarte bine motivat, al d-lui inginer șef al co-

munei, prin care se cere strămutarea cărămidăriilor viitoare, la extremitatea de Vest a moșiei comunei, consiliul comunal a făcut în ziua de 19 curent, o descindere la vechile cărămidării; iar la locul propus va merge altă dată, după care va trebui să ia o hotărâre în privința cererilor noi pentru terenurile de cărămidărie, cari nu se mai pot acorda la locul vechiu cu nici un chip, trecând peste limita prevădută de lege pentru industriile insalubre.

* * *

D-l Ministru de interne n'a aprobat votul majorității consiliului comunal prin care s'a decis a se cumpăra, pe puțul de 40.000 lei și un loc de 500 m. p. pe strada Carol în oraș, cele 12 hectare teren din proprietatea moarei Caragea, a răposatului Toma Anastasiu, ofertă făcută de d-l procurator Dicran Emirzian.

Decisiunea consiliului e luată la 31 Martie a. c. pe când trăia Toma Anastasiu. Comuna va trebui să trateze în viitor cu moștenitorii răposatului.

* * *

Mercuri seara, cu trenul de plăcere, din București organizat pentru alergările de cai de la Anadolkiol, n'a sosit de cât vre-o 6 persoane în vagoanele de cl. I și a II-lea și prea puțini pasageri de cl. III-a.

Causa este nepublicarea la timp a alergărilor.

* * *

Cu trenul accelerat de Mercuri 22 c. a sosit din București d-l ministru al domeniilor Anastase Stolojan, pentru prezidarea serbarei alergărilor, destinate pentru a doua zi, orele 3 p. m.

D-l Ministru a fost primit la gară de d-l prefect, de d-l primar al Constanței, d-l Locustean și alți funcționari superiori.

Copiem din espunerea situației județului Constanța pe anul 1898, importantul memoriu prezentat consiliului județian în sesiunea din toamna trecută, de d-l C. Pariano, distinsul agricultor, mare și econom model din județul nostru, atrăgând asupra-i toată atențiunea cetitorilor noștri.

Memoriu

ASUPRA

— Târgului de vite de la Anadolkiol —

Domnilor consilieri,

Am fost însărcinat de către domnia voastră ca împreună cu d-l director al târgului de vite de la Anadolkiol, să studiem și să vă referim care ar fi cauzele ce au putut opri până acum mersul acestui târg și prin ce mijloace s'ar putea face ca el să prospereze de acum înainte.

Mulțumită cunoștințelor speciale ce distinsul meu coleg medic-veterinar, posedă asupra acestei chestiuni, ne-au fost lesne a găsi, că acest târg era firesc, să nu fi putut funcționa și să dea rezultatele închipuite și dorite de către creatorii săi.

Se știe, d-lor consilieri, că spre a putea vinde, trebuie ca mai întâi să ai ce, și nu vă spunem ceva nou, când afirmăm că de la o vreme, marfa de vite s'a imputinat așa de mult în țară, în cât adesea noi înșine întâmpinăm greutate până să ne putem procura boi de jug pentru trebuințele agricole.

Nici putea să fie alt-fel, când nimeni nu s'a gândit până acum să încurajeze și să protejeze precum se face pretendent, această industrie indispensabilă și folositoare a producției animale.

Crescătorii de odinioară, vedându-se urgisiți în țară de către al lor, și șicanăți la frontieră de către străini, negreșit că nu și mai puteau angaja capitalul și munca, într-o industrie ce nu le mai raporta nimic.

Dacă serviciul statistic ne-ar putea procura date, într-adevăr exacte și la îndemână, asupra actualei populații animale din țară, și dacă apoi am compara suma vitelor asta-și în bină cu numărul și calitatea lor de altă dată, de sigur ne-am mira. d-ilor consilieri, de eficiența mijloacelor găsite prin cari s'au putut stărpi de-o dată și așa de repede, atât vitele, precum și gustul de creștere ce odinioară era așa de dezvoltat printre români.

O țară agricolă are absolută trebuință să crească vite, pentru a face rentabile unele terenuri, cari nu se pot destina agriculturii propriu zisă; spre a odihni și îngrășa pe altele săracite prin culturi și pentru a utiliza unele produse și rămășițe agricole, care alt-fel s'ar perde.

România prin întinderea câmpiilor sale și prin bunătața climei sale, a fost tot-d'auna obișnuită la acest gen de producție națională, care altă dată se scurgea în cireți numeroase în Austria, Turcia și alte țări.

Timpurile însă atunci erau altele. Spiritul de protecție nu batea în Europa cu atâta furie.

Străinatatea era bucuroasă ca poate găsi în România carne bună și efțină, și o lua. Era epoca de aur pentru consumator căci domnea liberul schimb.

Mai târziu s'au schimbat principiile de economie politică. Armamentul colossal al Europei. Protecția muncii naționale, inaugurată mai întâi de către Statele-Unite ale Americii, și apoi, încet, încet de către toate statele Europei (afară de Anglia și Holanda). Faptul ca România a devenit independentă și a intrat în concertul European, atât pe terenul politic, precum și pe cel economic, a făcut ca pe de o parte crescătorii de vite, din toate țările Europei să caute protecție la guvernul lor, pentru protecția animală; iar pe de altă ca România să și organizeze serviciul veterinar (poliția sanitară veterinară) după modelul statelor mari Europene.

Dreptatea însă foarte adesea ori asta-și în lume, nu este a aceluia ce o are, ea este mai cu seamă a cui poate să o aibă. Austria cu toate că a renunscut formal prin delegații ei într-ădins trimești de la Viena, ca România poate fi mândra de organizația serviciului său de poliție sanitară veterinară totuși continuă a închide frontiera pentru vitele noastre, pe pretextul că la

noi nu se execută în de-ajuns măsurile de poliție sanitară veterinară.

Lucrul e fals, d-ilor consilieri; România are o lege de poliție sanitară veterinară, mai completă de cât a oricărui alt stat și aplicarea ei se face cu rigurositate; însă producătorilor Austro-Ungari le trebuie un pretext spre a cere prohibiția vitelor de la noi, și l'a dat pe acest.

În alte țări unde populația este bogată și obișnuită să se hrăni cu carne, vitele se consumă în țară, ba une ori se și importează.

La noi populația atât urbană cât și rurală consumă din nenorocire foarte puțină carne. Dacă dar crescătorii nu își pot desface vitele în țară, pentru că nimeni nu și iubeste în destul neamul, spre a l'impinge a se hrăni cu carne, iar nu cu ceapă, dacă de altă parte străinul merg cu gelozia apărării intereselor lor naționale, până a face neajunsuri nejustificate la frontieră, îngreunând cât mai mult importul, și uneori când pot oprindu-l cu desăvârșire sub clauza garanției sănătății vitelor.

Dacă în sfârșit această industrie atât de folositoare și de apreciată pretutindeni, a devenit asta-și, aci o povară pentru toți, atunci la ce bun, ca crescătorii să-și urmeze a și versa munca și capitalul, numai pentru câștigul a câțiva baneci?

Când ați vedut, domnilor consilieri, vindându-se aci sau dincolo de Dunăre, o vacă țărănească de la 20—50 lei. Când vedeți înstreinându-se anual atâta sumă de bani, pe remonta unor cai inferiori ca fond și sobrietate a lor noștri să nu mai mire pe nimeni, dispariția apropiată și completă și a micilor resturi de țanaslăcuri și herghelii ce mai există.

Asta-și abia câțiva pasionați, mai fac un mic elevagiu prin unele localități privilegiate; dar el este puțin însemnat ca număr și mult inferior ca calitate, așa în cât comercianții străini nu și ar putea găsi socoteala, să cumpere nisce vite așa de ușoare pentru al căror transport și vama care înstreinate sunt fixate intenționat pe cap de vită, va trebui să plătească același preț ca și pentru o vită cântărind orice greutate cât de mare.

Acei ce au decis construirea târgului de la Anadolchiol, probabil că au întrevăzut toate aceste mizerii, cu cari creșterea animală avea să lupte.

Dinșit au dorit negreșit ca să impu-

țineze pe cât se poate aceste neajunsuri, eladiod un local adoptat unui serviciu serios de poliție sanitară veterinară, într-o localitate de unde pe mare să se poată exporta vitele în orice altă direcție s'ar cere.

Le suntem adânc recunoscători pentru această sollicitudine a intereselor naționale; dar trebuie să marturisim în același timp, că s'au înșelat asupra stării producției animale din țară; așa că ne găsim asta-și cu un târg fără vite, pe când altă dată, aveam vite fără târg.

Fundatorii târgului siliți fiind să abandoneze pe Austria, Ungurii căutau deoseburi în alte direcțiuni, pe baza principiului celui mare de poliție sanitară acelea adică că vitele esite din țară să fie absolut sănatoase. Sînt state care prin importanța lor politică, prin forța ce reprezintă, și impun voința lor celor-lalte mai slabe, sînt altele precum este România, care nu poate de cît să sufere această influență. Atunci fără indoială, mijlocul cel mai nemerit, este acela de a oferi de la sine toate garanțiile, ca, vitele ce se exporta sînt garantate sănatoase.

În acest scop s'a înființat târgul de vite de la Anadolchiol. Din nenorocire această instituție se vede că era venită prea de timpuriu pentru nivelul cultural al țării. Cei mai mulți producători de vite și comercianți nu au priceput trebuința a se garanta sănătatea vitelor la esirea lor din țară și ori de cîte ori au putut să ocolească târgul l'au ocolit.

Obișnuiți cu nepăsarea, și neglijența de aci, și socotind că pretutindeni aceeași însușire pentru interesele naționale, au crezut că totul va merge ca mai înainte. Nu știau că comerțul internațional cu vite, nu este ca ori-care altul, susceptibil a se aranja între state prin simple convențiuni comerciale. Nu bănuiau, ca străinii sub clauza garanției sănătății vitelor, ascund mai totdeauna protejarea crescătorilor lor naționale. Neajunsurile și pagubele întâmpinate, au învățat însă degrabă pe crescători, a și da mai bine seama, că nu sta numai în mâna lor, de a putea îndrepta toate neajunsurile de cari este blocată industria lor, și simțind pe de o parte că protecționismul străin i va strânge tot mai tare de acum înainte; iar pe de altă văzind că lumea noastră dirigență se cufundă tot mai mult în apatia ei firească, au preferit să abandoneze cu desăvârșire, o industrie care

nu putea de cît să-i sărăcească.

Ast-fel s'a sfîrșit cu producțiunea noastră animală, care aita dată făcea fața și bogăția țării acestia. Ast-fel românii au fost siliți să renunțe la meseria ce le au fost mai dragă dintre toate și ast-fel s'au sfîrșit cu îngrășarea țarinelor și întrebuințarea terenurilor ne-productive prin vite.

Intrebarea este acum, ca dacă crescătorii au fost siliți să parasească cultura animală, care este hrana cea vie a noastră și a holdelor noastre, care este puterea de tracțiune și îmbrăcămîntea noastră; care însemnează întrebuințarea tuturor rămășițelor agricole; și pe care țaranul o considera ca pe o economie și o bucurie a sa; oare statul, guvernul trebuie să privească cu indiferență la acest desastru național?

Nu! ferescă Dumnezeu! Nu! Este deja o crimă aceea ce s'a comis, lăsând lucrurile să ajungă până aci. Ea ar deveni cu desevărsire ireparabilă, urmând și de acum înainte același sistem.

Datoria guvernelor, este de a veghea și înlesni la bogăția publică. Datoria guvernelor este să protejeze și să încurajeze ori-ce industrii folositoare și mai cu sémă pe acelea cari fac obiectul de prima necesitate al populațiunei. Așa s'a făcut și se face pretutindeni; și numai așa se pôte preîntîmpina consecințele grave ce au isnovit din niște greșeli vinovate. Nimeni în această țară nu va mai putea aspira de astăzi înainte la o pozițiune în stat, dacă nu va îmbrățișa cu ardere politică economică. A mai urma cu politica militantă de partid, este a prăvăli țara și pe sîne. Inceputurile d-lor Carp, Aurelian și Stolojan, le face lor onore, iar nouă ne umple inimile de bucurie, speranțele unor îndreptări apropiate.

Consiliul se întreabă ce ar fi de făcut pentru ca târgul de la Anadolchiol să pôte merge? Eu cred, domnilor consilieri, ca acest târg nu va putea merge de o candidată cu nici-un chip fiind că noi nu mai avem asta-și vite de vîndare; și ca ceia ce ar fi mai bine de făcut pentru acum pînă cînd adică se vor putea prăsi vite bune și indestule pentru export, Ministrul domeniilor ar face un serviciu imens țării, transformând aceste clădiri, într-o școală de pur elevaj, de unde particularii să pôte procura tot felul de animale de rasă pentru reproducție, spre a înlocui și îmbunătăți printr'ensele, pe acele indigene.
(Va urma).

INFORMAȚIUNI

Se vorbesc că consiliul tehnic superior, căruia s'ar fi trimis, spre a și da avisul, *Regulamentul de Construcții* al orașului, n'ar fi aprobat lucrarea.— Când vom cunoște motivele și modificările ce se propun, ne vom rosti și noi asupra lor.

Știrea dată de noi în numărul trecut, în privința *decorațiilor turcești*, a fost în parte greșită și necompletă.— D-l Anghel Saligny n'a fost decorat, iar d-l Panait Holban a primit o a doua decorație, de un grad superior celeia ce posedă.— Au mai fost decorați cu ocazia Paștelor d-nii Manolescu Sideri, directorul prefecturii Constanța și d-l dr. Dimitrie Fridman, medicul plăsei Constanța.

Duminică 26 curent va avea loc o nouă reprezentație teatrală dată de membrii *cereului literar „Ovidiu”*, pentru complectarea mobilierului din salele cercului din strada Traian, deja cu mult gust arangiate și mobilate.— Stăruințele acestui cerc de a înzestra Constanța cu o bibliotecă merită, tot laudat și încurajarea tuturor.

Numiri în funcțiuni.— D-l căpitan Obreja Constantin a fost numit comandant al jandarmilor din Constanța, în locul d-lui maior Vlădescu, demisionat pe ziua de 1 Aprilie.

D-l Ghița Calu a fost numit primar al orașului Cernavoda și d-l C. Badea, ajutor.

D-l Constantin Niculescu a fost numit primar al comunei Ostrov, în locul d-lui Gheorghiu demisionat.

D-l inginer-diriginte al portului Petre Zahariadi, a fost înaintat la gradul de inginer șef cl. II.

Consiliul județean al Constanței este convocat în sesiune extraordinară, pe ziua de 15 Maiu 1895, nu 19 Aprilie după cum publicasem, spre a se ocupa cu următoarele chestiuni: Sa avizeze asupra mijloecilor necesare la construirea palatului administrativ și arestul preventiv; să și dea avisul asupra unor cereri de deslipiri și alipiri de comune, să voteze modificarea bugetului pe exercițiul 1897—98 și să se pronunțe asupra deciziunilor luate de prefectură în intervalul sesiunilor.

Formatul ziarului oficial al județului *Farul Constanței* a fost dublat, iar costul l'a ridicat la 40 lei anual. Observăm că rubrica *Circulari*, foarte greșit redactată, nedeosebindu-se unele comune de județele din cari fac parte.

Credem a ști că d-l prefect va dispune să publice dispozițiile ce să can și circularile ce se dau în chestiuni de interes general, spre a fi cunoscute de toți locuitorii județului.

Luat la 20 curent s'a redeschis corpurile legiuitoare de d-l președinte al consiliului, Majestatea Sa Regele lipsind din țară la Abazzia.

Se anunța în camera modificarea legii miuelor, votarea proiectului de legi pentru înființarea sindicatelor agricole și pentru caile ferate de interes privat.

În ședința de la 18 curent consiliul comunei Constanța a încuviințat urcarea prețului pâinei la 35—30 și 25 bani chilogramul de pâine, acordând un credit de 10,000 lei d-lui primar, în scopul de a preveni încercări de noi urcări de prețuri.

Resboiul continuă între Statele-Unite ale Americii de Nord și Spania.

Pîna acum flota spaniolă a suferit o mare înfrângere, care o va costa pierderea insulelor Filipine, din posesiunea spaniolă.— În fața Manilei, capitala insulelor, câte-va corăbii de războiu spaniole au fost zdrobite cu desevărsire de flota americană. Spaniolii au avut vr'o 400 de morți între cari comandantul unui vapor de războiu, incendiat și scufundat în mare.

Nu se știe pînă acum unde este grosul flotei spaniole; și bănuiesc că merge să atace orașele după cîstele răsăritene ale Americii de Nord.

Atragem atențiunea abonaților noștri asupra anunțului *„De vîndare locuri parcelate”*, al d-lui Ioan Movilă, îndemnându-i a se înscrie la cumpărarea de loturi, locul d-lui Movilă fiind situat la cea mai răsfatată și înaltă poziție a largului Mării, pe tot litoralul spre Mangalia.

Aflăm că celebrul chitarist Sartinsky care viziteza principalele orașe ale Europei, are intențiunea de a se opri și în orașul nostru. Maestria execuțiunei unite cu dulceta vocii sale, i-au atras admirațiunea și aplausele lumii muzicale.

Sfataim pe iubitorii de muzică să profite de ocaziune.

L I C I T A Ț I I

La 28 Aprilie se va ține licitație la prefectura de Constanța pentru facerea unui pod în cătunul Terzikiot, în valoare de 6200 lei.

La 8 Iunie asemenea pentru construirea palatului administrativ, valoarea de lei 600.000.

Garanția provizorie 4 la sută iar cea definitivă 6 la sută din valoarea totală a lucrărilor.

La 1 Iunie asemenea pentru procurarea a 500 m. c. nisip gros de mare necesar primăriei de Constanța.

La 4 Maiu se va ține asemenea licitație la Primăria Constanței pentru procurarea a 10 paturi de fier, saltele și multe alte obiecte necesare spitalului comunal, în valoare de 1535 lei bani 50.

Idem la 4 Mai pentru procurarea unor căruțe cu cai și cotige, necesare serviciului curățirei stradelor.

D E Î N C H I R I A T S A U D E V Î N D A R E

Un imobil compus din o cârciumă, o brutărie, o măcelărie, o casă de locuit și dece odăi de locuit, situate în cătuna Canara, la șosea, aproape de cariera de piatră având și un puț în față.

Doritorii a se adresa la proprietar P. S. Ciorapci, în Constanța.

D E V Î N D A R E L O C U R I Parcelate

De la 1 leu și 50 bani metrul patrat până la 50 bani

PE MALUL MĂREI NEGRE
Și lacul Teghir Ghiol.

în condițiuni de plată foarte avantajoase

Adică:

În timp de 4 ANI în 16 RATE
trimestriale.

Intreagă această localitate este foarte mult căutată din cauză că a fost recunoscută de autoritățile sanitare ca cea mai salubră din tot Dobrogea, atât ca climă cât și pentru calitatea apei lacului ce o învecinează. Probă de aceasta este că Eforia Spitalelor din București a construit un Spital Maritim (Sanatorium).

Orice informațiuni precum și pentru planul de situațiune al acestei localități se vor trimite franco la cerere de către proprietarul

D-nul I. NOVILĂ

București, strada Doamnei No. 27.

ROMÂNIA

Tribunalul Jud. Constanța

A F I P T

Se publică spre cunoștința generală, că tribunalul Constanța prin jurnalul No. 1359 din 30 Martie 1898, a ordonat sequestrarea veniturilor imobilului moșiei Muratanu Mare și Muratanu Mic pendinte de comuna Musurat, județul Constanța, proprietatea d-nei Aurica Mihail Polizu Micșunesci din București, pentru despăgubirea d-lui Dionisie Milliarresi, comerciant din Constanța, cu suma de lei (4123) patru mii una sută douăzeci și trei cu procente de 5 la sută pe an, de la 28 Martie 1898 conform sentințelor civile ale acestui tribunal cu No. 159 din 95 și 132 din 97, ambele investite cu formula esecutorie la No. 5 din 96 și 154 din 97 și care sechestru s'a efectuat de d-l portărel D. Constantinescu în ziua de 20 Aprilie 1898.

Președinte, G. Zota.

Șet-portărel, G. Dumitrescu. No. 980.

A N U N C I U

De inchiriat

de la Sf. Gheorghe 1898, în orașul Constanța, strada Căramidarilor No. 5 una casă compusă din trei camere, două antrouri, bucătărie. Doritorii

se pot adresa la proprietarii Eugenia și Basile Beslegean, București, Calea Victoriei No. 65.

Domnul meu.

Tribunalul prin jurnalul No. 1020 din 98, punând în posesiune pe moștenitorii defunctului A. Licen, d-lor prin procura autentificată de trib. Constanța sub No. 492 din 98 numindu-mă administratorul acelei averi; aduc la cunoștința tuturor, că pentru orice afaceri relative la această moștenire să se adreseze la mine str. Română. Asemenea toate plățile se vor efectua în mânele mele.

A. Margrin.

Constanța, 26 Martie 1898.

D-nul Gh. Șerbănescu

Comerciant de manufactură și galanterie în Constanța a anunțat DESFA-CEREA TOTALĂ A PRAVĂLIEI.

Lucrurile se vind cu mare scăzământ din prețul lor.

I. NISTOR

GARA MURFATLAR

Fabrica de var alb, gras, prima calitate

— mat eștin ca ori unde —

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUCUREȘCI

Calea Dorobantilor 117.

CRAIOVA

Strada Bucovăț 18

RECOMANDĂ MARELE LOR DEPOSIT DE

MAȘINE AGRICOLE

PRECUM:

LOCOMOBILE cu saū fără aparat de ars pae

De la 2 și jumătate până la 30 cai putere

Batoze de griu de toate mărimile | **Batoze de porumb No. 5, cu Elevator**
de la 2 1/2 până la 12 cai putere | pentru Locomobilă și cu Mână

Mașine de semănat, Mașine de cioroit și venturat, Mașine de ales
nepina și secara din grâu

MORI DE MĂCINAT

Instrumente trebuincioase mașiniștilor, curele englezești de prima calitate.
Pietre de moră franțuzești, Mașine de secerat „WOOD” cu saū fără aparat de legat snopț

PLUGURI DE OȚEL FĂURIT PESTE TOT

cu una până la patru brațe

C O S I T O A R E

GRAPE DE FIER

cu 2 și 3 aripă, cu dinții articulați

ȚEVE DE CAZAN

pentru „Locomobile” și altele

În atelierul nostru primim reparațiuni de **LOCOMOBILE** din orice fabrică.

VÎNȚĂRI CU CONDIȚIUNI AVANTAGIOASE